

Kultur- og kirkedepartementet
Kulturavdelingen
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 15. januar 2008

Høringssvar – utkast til endring av forskrift om tilskudd fra Fond for lyd og bilde

Vi viser til departementets høringsbrev datert 12. oktober 2007 vedrørende ovennevnte. GramArt har mottatt høringsbrevet som høringsinstans.

Om GramArt

GramArt (stiftet i 1989) er Norges største landsomfattende interesseorganisasjon for utøvende artister med ca 3000 medlemmer. Vi representerer og ivaretar våre medlemmers rettigheter og interesser som utøvere, opphavsmenn og produsenter (tilvirkere).

Generelle kommentarer

Vi stiller i utgangspunktet spørsmål ved behovet for revidering av forskriften på dette tidspunkt, ettersom departementet har nedsatt Løken-utvalget som skal se alle de eksisterende fond og støtteordninger for norsk kulturliv i sammenheng og komme med anbefalinger i samsvar med dette. Vi mener derfor eventuelle endringer bør avvente Løken-utvalgets rapport, samt delrapport vedrørende rytmisk musikk.

Dersom departementet likevel ønsker å fortsette med revideringsarbeidet, er vi av den generelle oppfatning at foreliggende endringsforslag innbærer store pedagogiske forbedringer. Dette imøteser vi, ettersom forskriften etter vår oppfatning bør være lett tilgjengelig for fondets målgrupper. Vi er imidlertid ikke enige i at vederlagshensynet skyves i bakgrunnen ved fondets tildelinger. Vi savner videre en henvisning til at forvaltningslovens regler i stor grad bør gjelde fondets virksomhet.

Kommentarer til de ulike §§

Vi har følgende kommentarer til de ulike §§:

§ 1:

Vi mener at det foreslåtte første ledd og det foreslåtte annet ledd bør bytte plass, slik at det klart fremkommer at fondet i hovedsak er en kollektiv kompensasjon for den lovlige privatkopiering, og dermed et viktig og nødvendig supplement til den individuelle kompensasjon som fordeles

gjennom statsbudsjettet, Norwaco og dets medlemsorganisasjoner. Vi stiller også spørsmål ved om "kollektiv kompensasjon" er i samsvar med direktiv 2001/28/EF (InfoSoc) sin formulering "fair compensation". Under enhver omstendighet mener vi at tildelinger i fondet bør legge vesentlig vekt på vederlagshensynet for å være i samsvar med direktivets bestemmelser.

På denne bakgrunn foreslår vi følgende formulering av § 1:

"§ 1 Formål med tilskudd fra Fond for lyd og bilde

Fondet er i tillegg en kollektiv kompensasjon til rettighetshavere for den lovlige kopiering av deres verker som skjer til privat bruk. De økonomiske rammene for ordningen fastsettes av Stortinget hvert år gjennom statsbudsjettet.

*Fondet skal **herunder** fremme produksjon og formidling av innspillinger av lyd- og filmopptak og fordeles til beste for **slike** rettighetshavere innenfor musikk, scene og film."*

§ 2:

Vi mener forenklingen av bestemmelsen er positiv. Vi forutsetter at departementet har vurdert de EØS-rettslige sider ved tilknytningskriteriet. Vi mener det også er positivt at man nå kan motta støtte til f.eks. plateinnspillinger i utenlandske studio og på utenlandske selskap. Vi mener imidlertid at begrepet "produsent" i bestemmelsen bør erstattes med "tilvirker" for å samsvare med åndsverklovens terminologi og for å unngå sammenblanding med f.eks. begrepet "studioprodusent" som vel rettslig sett er å anse som en utøver (i alle fall i Gramo-sammenheng).

På denne bakgrunn foreslår vi følgende endring av § 2:

"§ 2 Hvem kan søke?

*Opphavsmenn, utøvende kunstnere og ~~produsenter~~ **tilvirkere** som bor og hovedsakelig har sitt virke i Norge kan søke. [...]"*

§ 3:

Endringen er etter vår mening pedagogisk forbedret. Vi antar at begrepet "konsertvirksomhet" i litra b) omfatter turnévirksomhet slik dette tidligere fremkom av gammel litra b). Dette kunne godt vært presisert. Det er videre en feilbokstavering av siste litra i første ledd. Vi påpeker også at annet ledd har nær sammenheng med vederlagshensynet, og at dette hensynet går som en rød tråd gjennom forskriftens system. Da blir det naturlig at vederlagshensynet følges opp i tildelingskriteriene, jf. § 7.

På denne bakgrunn foreslår vi følgende endring av § 3:

"§ 3 Hva kan det søkes om støtte til

Det kan søkes om støtte til:

a) produksjon og formidling av fonogram

*b) konsert **og turnévirksomhet***

[...]

***eh** sammensatte prosjekter (a-g) [...]"*

§ 4:

Vi mener den foreslåtte endring er en pedagogisk forbedring.

§ 6:

Vi mener den foreslåtte endring er en pedagogisk forbedring.

§ 7:

Vi mener at vederlagshensynet må stå sentralt i tildelingskriteriene. En annen løsning vil harmonere dårlig med fondets formål og antagelig være i strid med våre EØS-rettslige forpliktelser til korrekt implementering av direktiv 2001/28/EF i norsk rett. Vi er videre skeptiske til den sterke vektleggingen av ”kunstnerisk skjønn og kvalitetsmessige kriterier”. Dette er svært diffuse termer med lite konkret innhold. Hvordan har departementet tenkt at man objektivt sett skal vurdere om et prosjekt er ”kunstnerisk” eller ”kvalitativt” bedre enn et annet? Dette vil etter vår oppfatning være kriterier som overhodet ikke er egnet til å oppfylle nødvendige krav til objektivitet, transparens og etterprøvbarhet, da det vil være helt opp til det enkelte fagutvalgsmedlemmets rene subjektive oppfatning og personlige smak. Kvalitetsmessig vurdering av kunst og kultur er etter vår oppfatning en øvelse det offentlige ikke bør utføre – heller ikke gjennom fondet. (I tillegg kan også ”kunstnerisk” og ”kvalitative” vurderinger gi negative signaler. Dersom man ikke får innvilget søknad, signalerer det at man ikke har tilfredsstillende kunstnerisk skjønn og ikke leverer tilfredsstillende kvalitet? Ønsker departementet å sende slike signaler til kunstnere og rettighetshavere?)

Vi mener at tildelingskriteriene bør bygge på følgende prinsipper:

- a) Forholdet til fondets formål (vederlagshensynet)
- b) Objektivitet (ikke avhengig av utvalgsmedlemmets personlige smak)
- c) Transparens (må være mulig å se hva utvalgene har vektlagt)
- d) Etterprøvbarhet (sammenheng med pkt. c, mulighet for klage til departementet hvis det er utvist saksbehandlingsfeil)
- e) Profesjonalitet (fremstår søknad som realistisk?)
- f) Næringshensyn (vil støtten kunne legge grunnlag for videre næringsinntekter for støttemottaker, eller vil støtten kun være ”tapte penger”?)
- g) Synergieffekter (vil støtten kunne medføre positive ringvirkninger i sjanger, geografisk miljø e.l.?)
- h) Langsiktighet (sammenheng med pkt. f)

Vi mener fondets nåværende konstruksjon skaper unødvendige fronter mellom ulike kunstarter, genre, geografi, kjønn og kultur m.v. hvor alle utvalgsmedlemmer har ulike ”favoritter” de ønsker innstilt til støtte. En objektivisering av tildelingskriteriene som skissert vil motvirke slikt myndighetsmisbruk og legge tildeling opp mot de krav som følger av alminnelig forvaltningsrett.

På denne bakgrunn foreslår vi følgende endring av § 7:

”§ 7 Tildelingskriterier

Tildelingene bygger på en skjønnsmessig helhetsvurdering av de innkomne søknader. Ved skjønnsutøvelsen skal det blant annet legges vekt på:

a) ~~Vurderingene skal bygge på et kunstnerisk skjønn og kvalitetsmessige kriterier skal legges til grunn~~

Hvorvidt tildelingen vil være i samsvar med § 1 første ledd om kollektiv kompensasjon for lovlig kopiering til privat bruk,

b) Støtten skal være prosjektorientert

c) Støtten skal fremme ny norsk produksjon og fremførelse

d) Det skal søkes oppnådd en geografisk og genremessig spredning av støtten Støtten skal i hovedsak baseres på objektive kriterier som økonomisk og faglig forankring, profesjonalitet, realisme, om prosjektet har synergieffekter og tildelingens langsiktige virkning.

e) Støtten skal tildeles på bakgrunn av skriftlig dokumentasjon som viser hvordan de nevnte kriterier er vektlagt.

For ordens skyld ønsker vi å tilføye at en ordning hvor tildeling skjer i form av elimineringsrunder, der de prosjekter som i *minst* grad oppfyller nevnte kriterier elimineres, kan være egnet til å fjerne det elementet av favorisering av "hjerdebarn" som til nå har forekommet i fondet.

§ 8:

I samsvar med vårt forslag til endringer i § 7 mener vi § 8 bør endres slik:

”§ 8 Klageadgang

*Vedtaket fattet av FLB kan påklages til Kultur- og kirkedepartementet, men ikke hva angår det faglige kunstneriske skjønn, jf. forskrift om unntak fra adgangen til å klage over vedtak i Norsk kulturråd, Norsk kassettavgiftsfond og Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere **i samsvar med forvaltningslovens regler.** [...]*”

§ 9:

Vi mener den foreslåtte endring er en pedagogisk forbedring, men at det er rom for ytterligere forenklinger av hensyn til brukervennlighet. Etter alminnelige forvaltningsrettslige regler er det anledning til å stille vilkår for tildelingen, og det må etter vår oppfatning være tilstrekkelig å vise til dette. Flere av strekpunktene kan da strykes, da de kan settes som vilkår som fremgår av tilsagnsbrevet.

På denne bakgrunn foreslår vi følgende endringer i § 9:

”§ 9 Tilsagnsbrev

*Tilskuddsbrevet **Tilsagnsbrevet** med eventuelle vedlegg skal beskrive:*

- formål og hva slags tiltak **tilskuddet tilsagnet** forutsettes benyttet til
- eventuelle vilkår for bruken av midlene og eventuell frist for mottakeren til å akseptere vilkårene
- ~~krav til rapportering~~

~~kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementet § 10 annet ledd~~

~~mulige reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet.~~”

§ 12:

Vi mener den foreslåtte endring er en pedagogisk forbedring, men at bestemmelsen kan forenkles av hensyn til brukerne.

På denne bakgrunn foreslår vi følgende endringer i § 12:

”§ 12 Oppfølging og kontroll

*Sekretariatet skal foreta en generell formalia- og rimelighetskontroll av rapportene. Det vil si å kontrollere at disse er datert og signert og, **herunder** at tallmaterialet ikke virker usannsynlig. Dersom det er vesentlige uklare forhold i rapporteringen må tilskuddsmottaker bes om en nærmere redegjørelse.*

Tilskuddsmottaker kan pålegges en nærmere redegjørelse dersom det er vesentlige uklare forhold i rapporteringen.

Det skal som stikkprøvekontroll foretas en vurdering av regnskapet mot budsjett og finansieringsplan, for blant annet å kontrollere at statstilskuddets andel av planlagt finansiering er i henhold til faktisk del.

Sekretariatet skal i form av stikkprøvekontroll vurdere regnskap mot budsjett og finansieringsplan, herunder om tilskuddets andel av finansieringen faktisk stemmer med søknad og rapport.

~~Fond for lyd og bilde, Kultur- og kirkedepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at tilskuddet fra fondet nyttes etter forutsetningene, jf. Stortingets bevilgningsreglement § 10, annet ledd og § 12, tredje ledd i lov av 7. mai 2004 om Riksrevisjonen. **Fond for lyd og bilde, ansvarlig departement og Riksrevisjonen kan kontrollere at tilskudd fra fondet nyttes etter forutsetningene, jf. Stortingets bevilgningsreglement § 10 annet ledd og lov 7. mai 2004 om Riksrevisjonen § 12 tredje ledd.**~~

Vi har ingen ytterligere kommentarer til de foreslåtte endringer.

Vennlig hilsen,

Elin Aamodt,
daglig leder